

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 5 im. Janusza Kusocińskiego
w Nowym Dworze Mazowieckim

Podstawa prawna:

- 1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019, poz. 325).**

Kontekst lokalny:

- 1. Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego 2023-2030.**
- 2. Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim.**
- 3. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim.**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej Nr 5 w Nowym Dworze Mazowieckim ma na celu kompleksowe wsparcie uczniów w świadomym planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem specyfiki lokalnego rynku pracy w Nowym Dworze Mazowieckim oraz indywidualnych predyspozycji uczniów. System ma za zadanie rozwój kompetencji kluczowych oraz ułatwienie adaptacji młodych osób do dynamicznych zmian gospodarczych w regionie. Obejmuje on działania skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli, a jego realizacja jest integralną częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Doradztwo zawodowe realizowane w Oddziałach Przedszkolnych oraz w Szkole Podstawowej nr 5 im. Janusza Kusocińskiego w Nowym Dworze Mazowieckim ukierunkowane jest na:

- poznanie siebie. Uczniowie uczą się rozpoznawać swoje zainteresowania, mocne strony, predyspozycje i wartości, co jest podstawą do podejmowania świadomych decyzji w przyszłości;
- przybliżanie świata zawodów – zaznajamianie uczniów z różnorodnością profesji, środowiskiem pracy i wymaganiami rynku pracy;

- rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych – wspieranie umiejętności takich jak komunikacja, praca zespołowa, samodzielność, asertywność, empatia, rozwiązywanie konfliktów i podejmowanie decyzji;
- wspieranie w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej – przygotowanie do podejmowania świadomych decyzji dotyczących dalszego kształcenia i rozwoju;
- budowanie pozytywnego nastawienia do nauki i pracy – kształtowanie postaw odpowiedzialności, ciekawości świata i motywacji do rozwijania się;
- budowanie poczucia sprawczości i wiary we własne możliwości – wzmacnianie poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji;
- współpraca z rodzicami w procesie doradczym, umożliwiającą im pełnienie roli pierwszych doradców zawodowych swoich dzieci;
- koordynacja działań nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego, zapewniająca spójność działań szkoły;
- współpraca z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, agencje zatrudnienia, PUP, czy przedstawiciele różnych zawodów.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- poznanie siebie
- zrozumienie świata zawodów
- planowanie edukacyjne i zawodowe
- rozwijanie kompetencji społecznych
- kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- wspieranie rozwoju uczniów
- integracja doradztwa zawodowego z pracą wychowawczą i dydaktyczną
- rozwijanie kompetencji pedagogicznych w zakresie doradztwa
- współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym
- ewaluacja i rozwój programu doradztwa

Cele ukierunkowane na rodziców:

- wspieranie dziecka w poznawaniu siebie i planowaniu przyszłości
- zwiększanie świadomości rodzica w procesie doradczym
- rozwijanie wiedzy o systemie edukacji i rynku pracy

- współpraca ze szkołą w zakresie doradztwa zawodowego
- kształtowanie postawy otwartości i wsparcia wobec decyzji dziecka

Formy pracy:

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII;
- lekcje z wychowawcą;
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- wycieczki zawodoznawcze;
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli);
- spotkania z rodzicami;
- strona internetowa szkoły, gazetki informacyjne.

Charakterystyka lokalnego rynku pracy

Nowy Dwór Mazowiecki to dynamicznie rozwijające się miasto, gdzie główne sektory zatrudnienia to:

- **logistyka, transport i transport lotniczy.** Bliskość Warszawy, Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa-Modlin i ważnych dróg krajowych DK62, S7 sprzyja rozwojowi firm transportowych i magazynowych.

W tej branży zatrudnieni są pracownicy check-in, boarding, obsługi bagażowej oraz zarządzania ruchem pasażerskim. Lotnisko Modlin oferuje również pracę pilotom, mechanikom, kontrolerom lotów, operatorom pasów startowych oraz pracownikom obsługi naziemnej samolotów.

DHL, FedEx, lokalne firmy transportowe i logistyczne zatrudniają magazynierów, operatorów wózków widłowych, spedytorów oraz kierowców. W związku z rozwojem e-commerce, zapotrzebowanie na pracowników tej branży stale rośnie.

- **przemysł lekki.** Na terenie powiatu działają zakłady produkcyjne, w których zatrudnienie znajdują pracownicy produkcji oraz specjaliści ds. kontroli jakości.

- **budownictwo.** Dynamiczny rozwój inwestycji mieszkaniowych i infrastrukturalnych generuje popyt na robotników budowlanych, techników budownictwa oraz specjalistów ds. kosztorysowania i nadzoru budowlanego

- **usługi handlowe i gastronomiczne.** Rozwijający się handel detaliczny i gastronomia oferują miejsca pracy dla sprzedawców, kasjerów, kucharzy i kelnerów. Branża ta charakteryzuje się dużą rotacją i sezonowością.

- **obsługa operacyjna lotniska i usługi dla pasażerów.** Lotnisko Warszawa-Modlin jest jednym z głównych pracodawców w regionie i zatrudnia pracowników obsługi samolotów, mechaników ds. utrzymania nawierzchni lotniskowych, informatyków, specjalistów ds. obsługi klienta.

- **kultura, turystyka i rekreacja** – Twierdza Modlin, wydarzenia lokalne, obsługa turystyczna. Rozwój terenów zielonych i atrakcji nad Wisłą stwarza możliwości pracy sezonowej oraz w branży usługowej.

- **służby mundurowe** – służby ochrony lotniska, służby celne, straż pożarna, służby ratunkowe, kontrola bezpieczeństwa.

- **administracja, IT, HR.** Stale rozwijający się Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin oferuje miejsca pracy pracownikom biurowym, księgowym, informatykom, specjalistom ds. kadr, PR i finansów.

Zawody deficytowe (dane z PUP):

- kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, operatorzy maszyn, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, robotnicy budowlani (specjaliści w zakresie prac wykończeniowych i konstrukcyjnych), betoniarze, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, murarze, tynkarze, inżynierowie budownictwa, fizjoterapeuci i masażyści, pielęgniarki, kucharze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele szkół specjalnych, opiekunowie osób starszych.

Oddziały przedszkolne

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka;
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej;
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień;
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych;
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności;

Realizacja powyżej wskazanych treści jest wkomponowana w realizowany na tym etapie edukacyjnym program wychowania przedszkolnego Miś. Przyjaciel starszych przedszkolaków, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego:

- zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na podstawie publikacji: M. Bujakowski, I. Chmiel, J. Hytkowska-Fąfara, K. Łabędzka-Stanecka, K. Sarad-Dec, D. Sowiar, Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Moje życie to pasja.
- Pokaz naszych zainteresowań.
- Zobacz, jak wygląda świat.
- Praca dla innych.
- Jak jest w szkole?
- Gdy będę większy, to...
- Mój pokój mój – mój świat

- według uznania i potrzeb nauczyciela w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy I-III

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej;
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych;
 - pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień;
 - rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego

- zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszevska , E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów.
 - Zawód moich rodziców.
 - Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
 - Po co się uczyć?
 - Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem.
 - Jak zmieścić dzień w słoju?
- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień;
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych;
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy;
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej;
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie;
- rozwijanie kompetencji transferowalnych;
- rozwijanie umiejętności uczenia się;
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej;

- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej;

W roku szkolnym 2025/2026 zadania w zakresie doradztwa zawodowego realizowane będą poprzez:

1. Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017.

Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie.

(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem.
- Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów.
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.

Klasy VII-VIII

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień;
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych;
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy;
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych;
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych;

- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej;
- rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy;
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika;
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją;
- rozwijanie kompetencji transferowalnych;
- rozwijanie umiejętności uczenia się;
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej;
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Formy realizacji treści

- **Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym**

Tematyka zajęć w klasie 7

1. W czym może pomóc Ci doradca zawodowy?
2. Co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
3. Bogaty świat zawodów
4. Zawód, który do mnie pasuje
5. Moje zasoby i ograniczenia
6. System edukacji w Polsce
7. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać?
8. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?
9. Fakty a przekonania. Mity dotyczące kariery zawodowej.
10. Kto i gdzie może pomóc Ci zaplanować ścieżkę edukacyjno-zawodową?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. Jak dobrze przygotować się do wyboru szkoły i zawodu?
2. Jak dobrze przygotować się do rekrutacji?
3. Szkoły kształcące w zawodach – plusy i ograniczenia
4. Liceum – plusy i ograniczenia
5. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych

6. Praca po znajomości? Rola networkingu w projektach karierowych.
7. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacji i kompetencji w profilu zawodowym.
8. Czym różnią się kompetencje twarde od miękkich? I jak można je rozwijać?
- 9.10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).

- **Lekcja wychowawcza (klasy VII)** – Jakie wartości są dla mnie ważne?
Lekcja wychowawcza (klasy VIII) - Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych
- **Udział w targach edukacyjnych?**
- **Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne**

Dokumentacja WSDZ, w tym szczegółowy plan działań, jest dostępna na stronie internetowej szkoły.